اخبار

عراقچی:

توانمندی نظامی و دفاعی ایران موضوع هیچ مذاکره‌ای نخواهد بود

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه در جمع سفرا، کارداران و روسای نمایندگی‌های خارجی و بین‌المللی مقیم تهران گفت: در حال حاضر همکاری ما با آژانس متوقف نشـده اما به دلیل تحولات رخ داده و تغییراتی که انجام شده از این به بعد طبق قانون مجلس، همه فعالیت‌ها و همکاری ایران با آژانس از طریق شورای عالی امنیت ملی انجام خواهد شد. وی افزود: ما همواره آمادگی خود را برای گفت‌وگو پیرامون برنامه هسته‌ای‌مان اعلام کرده‌ایم و در آینده نیز آماده مذاکره خواهیم بود. با این حال، طبیعی اسـت باید اطمینان حاصل شود در صورتی که مذاکرات مجدداً آغاز شود، این روند به جنگ منتهی نخواهد شد. عراقچی تصریح کرد: اگر ادعای ازسـرگیری مذاکرات از سوی آمریکا یا سایر کشورها مطرح است، ابتدا باید تضمینی جدی داده شود که چنین اقداماتی تکرار نخواهد شد. وزیر امور خارجه کشورمان گفت: ما هیچ توافقی را که در آن حق غنی‌سازی به رسمیت شناخته نشده باشد، نخواهیم پذیرفت. رئیس دستگاه دیپلماسی در پایان بیان کرد: اگر مذاکراتی در آینده شکل گیرد، موضوع مذاکره صرفاً برنامه هسته‌ای ایران خواهد بود و هیچ موضوع دیگری در دستور کار مذاکرات قرار نخواهد گرفت. جمهوری اسلامی ایران توانمندی‌های خود، بویژه توانمندی‌های نظامی و دفاعی‌اش را در هر شرایطی حفظ خواهد کرد.

دوره عضویت ۶ عضو شورای نگهبان به پایان می‌رسد

همزمان با فرارسیدن چهل‌وپنجمین سالروز تأسیس شـورای نگهبان، این نهاد کلیدی در ساختار حقوقی و سیاسی جمهوری اسلامی ایران، بار دیگر در آستانه تغییر ترکیب اعضـا قرار دارد. مطابق اصـول ۹۱ و ۹۲ قانون اساسـی، شورای نگهبان از ۱۲ عضو تشکیل شده است؛ ۶ فقیه که توسـط رهبر انقلاب منصوب می‌شـوند و ۶ حقوقدان که از میان افراد پیشنهادی رئیس قوه قضائیه، با رای نمایندگان مجلس شورای اسلامی برگزیده می‌شوند. دوره عضویت هر یک از اعضا ۶ سـال است. در روزهای آینده، دوره عضویت ۶ نفر از اعضای شورای نگهبان به پایان می‌رسد. این تغییرات شامل ۳ فقیه و ۳ حقوقدان می‌شود. در میان فقهای شـورای نگهبان، دوره عضویت آیت‌الله علیرضـا اعرافی که ۲۴ تیـر ۱۳۹۸ با حکم مقام معظم رهبری به عضویت شـورا درآمد، به پایان خواهد رسید. همچنین دوره عضویت آیت‌الله سیداحمد خاتمی که ۱۱ آبان ۱۳۹۹ جایگزین مرحوم آیت‌الله محمد یزدی (در پی کناره‌گیری وی) شد، به پایان می‌رسد. آیت‌الله سیداحمد حسینی‌خراسانی نیز که پس از استعفای آیت‌الله صادق آملی‌لاریجانی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۰ به شورا پیوسته بود، از جمله فقهایی است که دوره‌اش بزودی خاتمه می‌یابد. بر اساس ماده ۵ آیین‌نامه داخلی شورای نگهبان، اگر عضوی در طول دوره خود اسـتعفا کند، فوت کند یا عزل شود، فرد جایگزین تنها برای مدت باقیمانده آن دوره منصوب خواهد شد، لذا دوره عضویت ۲ فقیه اخیرالذکر کوتاه‌تر از ۶ سال بود. علاوه بر این، دوره عضویت ۳ حقوقدان شورای نگهبان (هادی طحان‌نظیف، محمدحسن صادقی‌مقدم و غلامرضا مولابیگی) نیز همزمان به پایان رسـید. رئیس قوه‌قضائیه ۶ نفر را برای انتخاب ۳ عضو جدید حقوقدان به مجلس معرفی کرده‌است که عبارتند از: سیدبهزاد پورسید، ذبیح‌الله خدابیان، هادی طحان‌نظیف، محمدرضا صارمی، غلامرضا مولابیگی و محمدرضا صابر. مجلس از میان این افراد ۳ نفر را برای یک دوره ۶ ساله انتخاب خواهد کرد.

سرلشکر موسوی:

دستگاه‌ها به مصوبات پدافند غیرعامل پایبند باشند

سردار غلامرضا جلالی، رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور در دیدار با امیر سرلشکر سیدعبدالرحیم موسوی، رئیس سـتاد کل نیروهای مسـلح، گزارشی از عملکرد دستگاه‌های اجرایی در حوزه پدافند غیرعامل بویژه حفظ و پایداری خدمات‌رسـانی به مردم در شرایط بحران در جنگ ۱۲ روزه تحمیلی ارائه کرد. در این نشست تأکید شد مجاهدت کارکنان و مسؤولان دستگاه‌های اجرایی برای حفـظ پایداری خدمات به مردم چیزی کم از مجاهدت نیروهای مسلح در جنگ اخیر نداشت. همچنین در این نشسـت، رئیس ستاد کل نیروهای مسـلح بر ضرورت پایبندی جدی دستگاه‌های اجرایی به الزامات و ضوابط پدافند غیرعامل تأکید کرد که می‌تواند پایداری خدمات به مردم را تقویت کند. کارگروه [کمیته] دائمی پدافند غیرعامل کشور به ریاست رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، بالاترین مرجع تصمیم‌گیری در حوزه پدافند غیرعامل کشـور اسـت که تصمیمات آن با ابلاغ رئیس کارگروه مزبور برای همه دسـتگاه‌های لشکری، کشوری، بخش دولتی و عمومی غیردولتی لازم‌الاجراست. بر اساس قانون، مسؤولیت اجرای پدافند غیرعامل در سطح ملی با رؤسای دستگاه‌های ذی‌ربط و در سطح استان‌ها با استانداران است و سازمان پدافند غیرعامل کشور «نظارت عالی، هدایت و راهبری سیاست‌ها، برنامه‌ها و مصوبات کارگروه دائمی پدافند غیرعامل» را در دستگاه‌های موضوع این قانون بر عهده دارد. پیش از این سردار شهید سپهبد محمد باقری، رئیس پیشین ستاد کل نیروهای مسلح ریاست کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور را بر عهده داشت که پس از شهادت ایشان، امیر سرلشکر سیدعبدالرحیم موسوی ریاست این کمیته را عهده‌دار شد.

تشییع پیکر شهدای حمله تروریستی در چابهار

مراسـم تشییع پیکر ستوان‌یکم شهید «حمیدرضا میرشـاهی»، اسـتواریکم شهید «حسـین جعفرنیا» و سـرباز وظیفه شـهید «عباس بیرقی‌فـرد» ۳ نفر از شـهدای حمله تروریسـتی گروهـک جیش‌الظلم، با حضور فرماندهان، مسؤولان، کارکنان نظامی و انتظامی، معتمدان و ریش‌سـفیدان، خانواده‌های معظم شهدا و مردم شهیدپرور چابهار در ستاد فرماندهی انتظامی این شهرستان برگزار شد.

گزارش تحلیلی درباره نحوه مواجهه ایران با مسأله احتمال حمله مجدد رژیم صهیونیستی

اقدام پیش‌دستانه

ادامه از صفحه اول

بر همین اساس، وضعیت اجتماعی ایران یکی از گزاره‌های موثر بر موضوع حمله نظامی مجدد به ایران است. حفظ و تقویت همبسـتگی ملی موجود، حتما تاثیر منفی بر ادامه جنگ خواهد گذاشـت و باعث می‌شود دورنمای حملات رژیـم و آمریکا به ایران، بـرای اتاق‌های فکر آنها تاریک و غیرقابل تحقق بنماید، چرا که در صورت حفظ همبستگی ملـی، ادامه پروژه حمله نظامـی، صرفا منجر به یک زد و خورد می‌شـود که با محاسـبه سود و زیان آن برای رژیم، اقدامی غیرموجه و غیرقابل قبول است.

۴- وضعیت قدرت دفاعی ایران: در جنگ ۱۲ روزه تحمیلی ایران نشـان داد از موشـک‌های قدرتمند و پیشـرفته‌ای برخوردار اسـت. ایجاد برخی کریدورهای هوایی در ایران بـرای تضعیف قدرت آفندی و به صفر رسـاندن شـلیک موشک‌های ایران، شکست خورد و نیروی هوافضای سپاه نشان داد یک استراتژی دقیق برای چنین شرایطی تدبیر کرده است. بر اساس گزارشاتی که رسانه‌های رژیم و غرب منتشـر کردند، نتانیاهو تصور می‌کرد طی ۵ روز شـلیک موشک‌ها از ایران متوقف خواهد شد، در حالی که ایران از هفته دوم جنگ توانسـت موشک‌های مخرب‌تری را روانه سرزمین اشغالی کند.

کمـا اینکـه برخـی رسـانه‌ها اذعـان کردنـد اصابت موشک‌های خیبرشـکن ایران به سرزمین اشغالی یکی از مهم‌ترین دلایلی بود که نتانیاهو درخواست آتش‌بس داد. بنابرایـن حفظ و تقویت قدرت آفندی ایران و تدابیر لازم برای همه شـرایط، بسیار مهم است. در کنار قدرت آتش ایران، اتخاذ تدابیر لازم برای ایجاد یک سیسـتم پدافندی نیز مهم است و اگر ایران بتواند قدرت پدافندی موثری بویژه برای اخلال یا ممانعت از پرواز جنگنده‌ها و پهپادهای رژیم ایجاد کند، این مهم قطعا بر آینده جنگ موثر خواهد بود.

۵- تـوان بازدارندگی: ایران در مدت ۱۲ روز جنگ تقریبا از هیچ‌کـدام از گزاره‌های بازدارندگی خود بویژه در حیطه جبهه مقاومت و همین‌طور تسلط بر جریان انرژی استفاده نکرد. در صورت ادامه یا گسترش جنگ، این حوزه‌ها قطعا فعال خواهد شـد، لذا هر سیاست و اقدامی که یک برآورد واقعـی از میـزان اثرگذاری این توان به دشـمن بدهد، بر پـروژه ادامه جنـگ موثر خواهد بود. طـی روزهای اخیر حماس توانسـت با عملیات‌های دقیق، خسارت‌های جانی موثـری به ارتـش رژیم وارد کند. این موضوع نشـان داد برخـلاف ادعاها و برآوردهای نتانیاهـو و ارتش صهیونی، حمـاس همچنـان در غزه فعال اسـت و توانایی و قابلیت انجـام عملیات‌های بزرگ علیه رژیم را داراسـت. یمنی‌ها نیز در یک هفته اخیر توانسـتند یک گام جدید در پروژه محاصره دریایی رژیم بردارند. آنها ۳ یا ۴ کشتی متعلق به شـرکت‌هایی را که از دریای مدیترانه وارد تجارت با رژیم صهیونی شدند، هدف قرار دادند.

بر اسـاس گزارش‌ها، از این تعداد ۲ کشتی غرق شدند. رژیم صهیونیسـتی و آمریکا تاکنون نشان داده‌اند در مهار یمن ناتوانند. بدون تردید مهم‌ترین هدف آنها در یمن، ترور فرماندهان و رهبران آنهـا بویژه رهبران انصارالله از جمله «سیدعبدالملک حوثی» است. آنها برای تحقق این هدف تاکنون ناکام بوده‌اند اما حتما این ترورها را در برنامه خود دنبال می‌کنند. به هر حال در یک هفته گذشته برای همه بویژه نتانیاهو و ترامپ ثابت شـد برخلاف ادعاهای رژیم، اضـلاع مختلف جبهه مقاومت همچنـان فعالند و ادعای نابودی توان رزم آنها کاملا کذب و خلاف واقعیت اسـت. در جبهه دیگر، یعنی در عراق نیز ظرفیت بالفعل مقاومت همچنان وجود دارد.

مواضع درسـت و بهنگام مراجع و علمای شـیعه عراق نشـان داد آنها حساسـیت ویژه‌ای نسـبت به حمله رژیم صهیونـی و آمریکا علیه ایران دارند. مراجع تقلید، علمای سرشناس و همین‌طور گروه‌های مختلف مردمی از جمله حشدالشـعبی ضمن حمایت قاطع از ایـران، به آمریکا و رژیم صهیونیستی هشدار دادند در صورت لزوم وارد عمل خواهند شد. برخی نقشه‌ها و توطئه‌های رژیم صهیونیستی برای ترور فرماندهان مقاومت در عراق نیز به خاطر نگرانی آنها از اقدامات آینده مقاومت عراق اسـت. به عبارتی آنها نسـبت به فعال شدن ظرفیت مقاومت در عراق نگرانند و می‌دانند فعال شدن ظرفیت مقاومت در آن کشور می‌تواند چه پیامدها، تبعات و خسارت‌هایی به آمریکا و رژیم اشغالگر وارد کند. در کنار جبهه مقاومت، توانایی‌های منحصربه‌فرد ایـران در خلیج‌فـارس، دریای عمـان و اقیانوس هند نیز بخشی از توان بازدارندگی ایران است. در واقع ایران نشان داده توانایی ویژه‌ای در تامین امنیت جریان انرژی در این مناطق مهم و حسـاس دنیا را دارد. رژیم صهیونیسـتی و آمریکا تا حدودی از این توانایی مطلع هستند و به اعتقاد ناظران، یکی از دلایلی که آنها درخواسـت آتش‌بس دادند نیز نگرانی از گسترش جنگ به این حوزه‌ها پس از حمله ایـران به پایگاه آمریکایی العدید قطر بوده اسـت. ایران با این حمله نشـان داد هم توانایی و قدرت هدف قرار دادن مراکز آمریکایی در منطقه را داراسـت و هم اراده و انگیزه لازم بـرای ایـن اقدام را دارد. به عبارتـی حمله به العدید نشـان داد تهـران در تهدیدات خود مبنـی بر هدف قرار دادن مراکـز آمریکایی در منطقه که از آنها در جنگ علیه ایران استفاده می‌شود، راسخ است و حتما این تهدیدات را عملیاتی خواهد کرد. قطعا نگرانی آمریکا از ادامه این روند در ارائه درخواست آتش‌بس از سوی واشنگتن موثر بود. بر همین اساس به نظر می‌رسد ایران باید بخشی از قابلیت‌ها و توانایی‌های اعلام‌نشده و جدید خود در این حوزه را آشکار کند، لذا توان بازدارندگی قطعا بر برنامه رژیم صهیونیستی و آمریکا برای تداوم حملات نظامی به ایران موثر است.

۶- تحـولات جهانی: برخلاف مواضع ترامپ در رقابت‌های انتخابات ریاسـت‌جمهوری آمریـکا و همین‌طور مواضع و اظهارات او در ۶ ماه گذشته از دوره دوم ریاست‌جمهوری‌اش مبنی بر اولویت داشـتن منافع آمریکا بر سایر موضوعات، حمله به ایران و همین‌طور رفتار ترامپ پس از این حمله، بویژه دیدار اخیر او و نتانیاهو در کاخ سفید نشان داد اکنون آمریکا در سطح بی‌سابقه‌ای تابع سیاست‌ها و اهداف نتانیاهو و رژیم صهیونیستی است.

ترامـپ پس از پیروزی در انتخابات با بازنشـر اظهارات جفری ساکس درباره تلاش نتانیاهو برای کشاندن آمریکا به جنگ با ایران، این پیام را داد که او هرگز در تله نتانیاهو نخواهد افتاد. حتی در برهه‌ای که مذاکرات ایران و آمریکا در حال جریان بود، او نتانیاهو را به کاخ سـفید کشـاند و آنجا با او رفتاری مشـابه آنچه بر سـر زلنسکی آورده بود، انجـام داد. همه این مـوارد این ذهنیت را ایجاد کرده بود کـه او منافع آمریـکا را در اولویت قرار خواهد داد و هرگز دم به تله نتانیاهو نخواهد داد.

با این حال اما اکنون مشـخص شـده او توان و قدرت آمریـکا را در اختیـار نتانیاهو قرار داده اسـت. ادامه این وضعیت قطعا خوشایند نتانیاهو، رژیم و لابی صهیونیستی خواهـد بود. در ایـن میان اما آنچه می‌تواند این شـرایط را تغییـر دهد رخ دادن اتفاقاتی اسـت که در راهبردها و اولویت‌های ترامپ تغییر ایجاد کند. به عنوان نمونه تشدید جبهه جنگ در اوکراین یکی از موضوعاتی است که می‌تواند بر همکاری‌های ترامپ و نتانیاهو اثر بگذارد. ترامپ بر خلاف ادعایش در زمان انتخابات که گفته بود جنگ اوکراین را یک روزه پایان می‌دهد، حالا نه‌تنها از حل و فصل این موضوع عاجز شـده، بلکه روز جمعه اعلام کرد قرار است اقدامات مهمی علیه روسـیه انجام دهد. ضمن اینکه کاخ سفید در چرخشی آشکار نسبت به حمایت نظامی از اوکراین و ارسال تجهیزات به این کشور ابراز تمایل کرد.

جـدا از موضـوع اوکرایـن، تحولات مربـوط به چین، تحولات داخلی آمریکا و سرزمین اشغالی، همچنین موضع کشورهای عرب نسـبت به وضعیت تنش‌ها در منطقه، از حمله عواملی اسـت که به صورت مستقیم بر اولویت‌های سیاسـت خارجی دولـت آمریکا بویژه نسـبت به تنظیم روابط با رژیم صهیونیستی موثر است، لذا هر گونه اتفاق یا رخدادی در این حوزه نیز به صورت مستقیم روی موضوع ادامه جنگ نظامی مستقیم علیه ایران تأثیر خواهد گذاشت.

■ پایان جنگ با حمله پیش‌دستانه

این واقعیت غیرقابل انکار است که قدرت نظامی ایران، بویژه توانمندی موشـکی سپاه در توقف جنگ بسیار موثر بوده است، لذا مواضع فرماندهان نظامی ایران مبنی بر اینکه در صـورت تجاوز مجدد رژیـم صهیونی و آمریکا، واکنش ایران شدیدتر از دور اول جنگ خواهد بود، بسیار موثر است. ایده فرماندهان نظامی ایران کاملا مسـتدل و هوشمندانه است. ایران هرگز نخواهد پذیرفت رژیم صهیونیستی همانند لبنان و سوریه، هر از گاه به کشورمان حمله کند و از این طریق یک ناامنی مستمر و مداوم در ایران به وجود آورد.

بر همین اسـاس فرماندهان نظامی ایران صراحتا اعلام کرده‌اند در صورت تجاوز مجدد رژیم به خاک کشـورمان، ایران به گونه‌ای واکنش نشـان خواهد داد که جنگ برای همیشه پایان یابد.

در این بین یکی از راهکارها و پیشنهادات مهم و موثر بـرای ایجاد یک بازدارندگی همیشـگی از دل این جنگ، اقدام پیش‌دسـتانه نیروهای مسلح ایران برای رفع حمله احتمالی رژیم صهیونیستی و مختل کردن تمام محاسبات نظامی رژیم علیه ایران است.

بر اسـاس ایـن ایـده، در شـرایطی که حملـه رژیم صهیونیستی به ایران برای فرماندهان و مراکز تصمیم‌گیر قطعی به نظر برسد، ایران باید دست به حمله پیش‌دستانه زده و همـه مراکز تصمیم‌گیر و موثر در برنامه‌ریزی حمله رژیم صهیونیستی را مورد هدف قرار دهد. به عبارتی حمله پیش‌دستانه ایران به رژیم صهیونیستی می‌تواند شرایط را برای تداوم حملات به رژیم فراهم کند و ایران با وارد کردن خسـارات هنگفت به رژیم صهیونیستی، هم ابتدا موضوع جنگ و حملات رژیم به ایران را برای همیشـه پایان دهد و هم از این تهدید، برای ایجاد یک بازدارندگی همیشگی استفاده کند.

بـر اسـاس قوانیـن بین‌الملل نیـز ایران حـق اقدام پیش‌دسـتانه را داراست. حمله پیش‌دسـتانه به حمله‌ای اطلاق می‌شـود که یک طرف، خطر حمله طرف مقابل را احسـاس می‌کند و برای داشتن دست بالا، زودتر اقدام به حمله می‌کند.

مقامات رژیم صهیونیستی طی روزهای اخیر به دفعات اعلام کرده‌اند حمله مجدد به ایران را در دستور کار دارند.

بر اساس شواهد موجود، مبنی بر گسیل سلاح و موشک به سـرزمین‌های اشـغالی، نیز آرایش جنگی رژیم، حمله مجدد رژیم صهیونیسـتی به ایران بسـیار محتمل است. بنابراین بر اساس تهدیدات علنی صهیونیست‌ها، نیز ارسال حجم زیادی سـلاح و مهمات از آمریکا و اروپا برای رژیم صهیونیستی، ایران امکان و حق اقدام پیش‌دستانه را دارد. بر همین اساس اگر جمع‌بندی و برآورد فرماندهان نظامی و دسـتگاه‌های اطلاعاتی ایران به قریب‌الوقوع بودن حمله مجدد رژیم صهیونیستی به ایران باشد، ایران می‌تواند یک حمله پیش‌دستانه انجام دهد. بر اساس گزارشات، این حمله پیش‌دسـتانه می‌تواند یک روز، چند سـاعت یا حتی یک ساعت قبل از حمله رژیم صهیونیستی به ایران انجام شود.

نکته دیگر اینکه پس از حمله رژیم صهیونیستی و آمریکا به ایران، افکار عمومی هم در ایران و هم در دنیا از واقعیت مربوط به این تجاوز کاملا مطلع شده‌اند. مردم در ایران از پروژه خطرناک رژیم صهیونیستی برای ایران خبر دارند و بر همین اساس است که زمان حمله مجدد رژیم صهیونیستی به ایران در جامعه محل بحث شده است. بنابراین این نکته که حمله پیش‌دسـتانه ایران باید ابتدا در جامعه مطرح و افکار عمومی نسـبت به آن همسـو شود، چندان محلی از اعراب ندارد. حتما جامعه برآورد دقیقی از وضعیت جنگی میـان ایران و رژیم صهیونیسـتی و آمریـکا دارد و حتما منطق حمله پیش‌دسـتانه ایران به رژیم صهیونیسـتی را درک می‌کند. به هر حال، حمله پیش‌دستانه اکنون بیش از هر زمان توسـط فرماندهان نظامی و مقامات سیاسـی ایران در حال بررسـی است. بسیاری تحلیلگران معتقدند حمله پیش‌دسـتانه ایران می‌تواند هدف اصلی ایران یعنی پایـان همیشـگی جنگ و بازدارندگـی بلندمدت ایران را محقق کند.

خودآگاهی ملی، دینی است

نگاه

ادامه از صفحه اول

حتـی آنجـا کـه پروژه‌های شـبه‌مدرن از بالا تحمیل شـد، مقاومـت اجتماعـی از جنـس بازگشت به هویت دینی و تأکید بر پیوسـتگی تاریخـی -معنوی مردم ظاهر شـد. این مقاومت، نه از سـر تعصب صرف یا صرفـاً ضدیت با مدرنیته، بلکـه از این درک عمیق برآمد که هر گونه پروژه سیاسـی یا فرهنگی بدون اتکا به دین، عملاً در ایران فاقد ریشـه است و به سرعت به بی‌اعتباری و زوال می‌رسد.

اگر به وقایع پس از مشـروطه، دوران رضاشاه، جنبش ملی شدن نفت و سپس دهه‌های اخیر نگاه کنیم و خاصه به جنگ تحمیلی دوم نظر کنیم، خواهیم دید دین همواره به عنوان یک حافظه زنده و بستر اصلی درک جمعی عمل کرده اسـت. در دوره رضاخان، تلاش برای یکسان‌سـازی فرهنگی و حذف مظاهر دینی با مقاومت‌های پنهان و آشکار مردم مواجه شـد. حتی در پروژه‌های آموزشی و اصلاحات ارضـی، هنگامی که این پروژه‌ها فاقد پیوند با دین بودند، عموماً با واکنش‌های منفی مواجه شدند.

این پیوسـتگی را می‌توان در نسـبت ایرانیان با مفهوم «شـهادت» به روشنی دید. شـهادت در ایران نه‌تنها یک مفهوم دینی اسـت، بلکه به یک رمز فرهنگی تبدیل شده که معنای زندگی، مرگ و حتی وطن‌دوسـتی را در خود جمع کرده است. اینجاست که امر ملی و دینی نه تنها در تقابل با یکدیگر نیسـتند، بلکه دقیقاً در هم تنیده شده‌اند و هـر گونه تلاش بـرای جدا کردن ایـن دو، در عمل به معنای سـلب معنا از هر ۲ حوزه است. به همین دلیل، در جنگ تحمیلی، دفاع‌مقدس نه به عنوان یک جنگ صرف، بلکـه به مثابه یک میدان ایثـار و تحقق امر دینی - ملی جلوه‌گر شد.

حتی در سـاحت فرهنگی و هنری، این پیوند به وضوح قابل ردیابی اسـت. از شعر تا موسـیقی و سینما، مفاهیم دینی، اسطوره‌های شیعی و آرمان‌های ملی در هم تنیده‌اند. یک شـاعر معاصر، وقتی از ایران می‌گوید، ناگزیر از کربلا، عاشورا و انتظار ظهور سخن می‌گوید. در موسیقی آیینی و سرودهای انقلابی، عشق به وطن به زبان شوق به شهادت و انتظار موعود بیان می‌شود. این وحدت بیانی، نشان‌دهنده این واقعیت تاریخی و معرفتی است که خودآگاهی ایرانی هرگز از دین منفک نبوده است.

از سـوی دیگـر، بسـیاری از جریانات روشـنفکری و اصلاح‌طلبانه، در تلاش برای معرفی امر ملی به عنوان یک مقوله مسـتقل از دین، ناکام ماندند، زیرا مخاطب ایرانی، پیشاپیش خود را در مقام مؤمنی می‌بیند که با زبان دین؛ عدالت، آزادی، اسـتقلال و حتی مفهوم ملت را می‌فهمد. این پیش‌فهم، نه تنها یک مانع نیسـت، بلکه سـرمایه‌ای معرفتی است که امکان نقد، بازسازی و حتی مدرن‌سازی را فراهم می‌کند. درست به همین دلیل است که پروژه‌های سیاسی مبتنی بر جداسـازی دین و ملت، غالباً به بحران مشروعیت گرفتار می‌شوند.

در دوران معاصـر، تجربه جنبش‌های اجتماعی نشـان داده هر کنش ملی وقتی می‌تواند دوام بیاورد و به گفتمان غالب بدل شـود که متکی به معنا و رمزگان دینی باشـد. جنبش‌هـای فاقد این پیوند، اگرچـه در لحظه می‌توانند موجـی ایجاد کنند اما به سـرعت به حاشـیه می‌روند یا دچار انشقاق درونی می‌شوند. بر عکس، هرگاه حرکتی بر بسـتر ایمان و سنت دینی شکل گرفته، توانسته شبکه‌ای از همبستگی و اعتماد اجتماعی بسازد که تداوم و پایداری آن را تضمین کند.

همیـن پیوند عمیق و تاریخی اسـت کـه امروز نیز به عنوان یک سـرمایه اسـتراتژیک برای ایران عمل می‌کند. در جهان آشـفته کنونی که هویت‌های ملی در بسـیاری نقاط جهان دسـتخوش بحران شده و مفاهیم وطن، ملت و جمع بتدریج در حال فروپاشـی‌اند، ایران به مدد پیوند ناگسستنی دین و ملت، توانسته خود را به عنوان یک واحد معنـادار و تاریخی حفظ کند. این وضعیت نه‌تنها یک امر سیاسـی، بلکه یک واقعه فرهنگی-تمدنی اسـت که باید درک شود.

نکتـه مهم‌تر آنکه این وضعیت ایجاب می‌کند هر پروژه سیاسـی یا فکری که قصد اثرگذاری بـر جامعه ایرانی را دارد، پیشاپیش این حقیقت را بپذیرد که امر ملی و دینی در ایران ۲ روی یک سکه‌اند. حتی اصلاحات، دگرگونی‌ها و پیشـرفت‌ها نیز اگر بخواهند پایدار باشـند، باید در افق دینی-ملی تعریف شـوند. به تعبیـر دقیق‌تر، ایران بدون دین، ایران نیسـت و دین بدون ایران نیز نمی‌تواند حامل کامل معنا و بستر تاریخی خود باشد. این وحدت معنایی، میراثی اسـت که طی قرون و اعصار، از طریق تجربه‌های تاریخی، قیام‌ها، شکست‌ها، پیروزی‌ها و شهادت‌ها ساخته شده است.

امروز در جهانی که سکولاریسـم به بحران مشروعیت دچار شـده و معنای امر جمعی در بسیاری کشورها از هم گسیخته، ایرانیان با اتکا به این پیوستگی می‌توانند نه‌تنها هویت خود را حفظ کنند، بلکه بر مدار همین معنا، آینده‌ای متعالی‌تر و منسـجم‌تر بسازند. نهایتاً هر گونه تلاش برای جداسازی امر ملی و دینی در ایران، معادل بریدن ریشه‌ای است که هم شاخسار ملی و هم میوه‌های دینی را از حیات و بالندگی بازمی‌دارد. این پیوند، همان راز ماندگاری ایران در توفان‌های تاریخ است.